

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Peldu iela 25, Rīga, LV-1494, tālr. 67026533, fakss 67820442, e-pasts pasts@varam.gov.lv, www.varam.gov.lv

Rīgā, 10.11.2015 Nr. 13.18-1e/9116

Uz 21.10.2015. Nr. 142.9/17 20 12/15

**Saeimas Ilgtspējīgas attīstības komisijas
priekšsēdētājam M.Kučinskim**

*Par priekšlikumu kopumu saistībā ar
iespējamiem risinājumiem vispārējās izglītības kvalitātes nodrošināšanai*

A.god. M.Kučinska kungs!

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (turpmāk – VARAM) ir izskatījusi Jūsu 2015.gada 21.oktobra vēstuli Nr.142.9/17 20 12/15 „Par nodošanu izvērtēšanai un priekšlikumu sniegšanai”, kurā tiek lūgts izvērtēt šīs vēstules pielikumā ietvertos priekšlikumus risinājumiem skolu tīklam, kā arī starpziņojumu “Priekšlikumi iniciatīvām Latvijas ekonomikas konkurētspējas stiprināšanai” un Iedzīvotāju mobilitātes problēma izglītības tīkla reformas un apdzīvojuma kontekstā (turpmāk – Komisijas priekšlikumi).

VARAM konceptuāli atbalsta Jūsu vadītās komisijas darba grupas izstrādātos risinājumus skolu tīklam, telpiskai mobilitātei, pedagogu motivācijai un skolēnu motivācijai zināšanu un prasmju paaugstināšanā. Savas kompetences ietvaros VARAM sniedz informāciju par paveiktajām un plānotajām aktivitātēm priekšlikumu iedzīvināšanai par risinājumiem skolu tīklam un telpiskai mobilitātei.

Risinājumi skolu tīklam

N.p.k.	Komisijas priekšlikumi	VARAM informācija
1.	IZM sadarbībā ar SM, VARAM, LM un LPS veikt „ideālā skolu tīkla” kartējumu, to balstot uz izglītības kvalitātes kritērijiem (tos aranžējot pa klašu grupām 1. - 6.klase; 7. - 12.klase:	Atbalstām esošo redakciju un sniedzam sekojošu informāciju. Reģionālās politikas pamatnostādņu 2013.-2019.gadam ietvaros tiek noteikts un to darbības periodā tiks ieviests publisko individuālo pakalpojumu klāsts („grozs”) pa apdzīvoto vietu grupām, lai iedzīvotāji un uzņēmēji varētu rēķināties, kādus pakalpojumus saņems, ja izvēlēsies dzīvot noteiktā teritorijā, kā arī lai nodrošinātu publisko investīciju pārdomātu un efektīvu izlietojumu. Lai iegūtu detalizētāku informāciju par pakalpojumu

	<p>groza pašreizējo piepildījumu un nepieciešamajiem uzlabojumiem, Norvēgijas finanšu instrumenta programmas LV07 „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēgijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālajām iestādēm” projekta „Latvijas plānošanas reģionu un vietējo pašvaldību teritoriālās attīstības plānošanas kapacitātes palielināšana un attīstības plānošanas dokumentu izstrādāšana” ietvaros SIA „Grupa93” sadarbībā ar SIA „Karšu izdevniecība Jāņa sēta” veica izvērtējumu „Publisko individuālo pakalpojumu klāsta izvērtējums atbilstoši apdzīvojumam” (turpmāk – izvērtējums). Izvērtējuma rezultātā tika apzināts publisko individuālo pakalpojumu – izglītības, kultūras, sociālo un veselības aprūpes – esošais teritoriālais izvietojums, kā arī sniegti ieteikumi publisko individuālo pakalpojumu perspektīvajam teritoriālajam izvietojumam atbilstoši apdzīvojumam Latvijas reģionos.</p> <p>Balstoties uz veikto izvērtējumu, plānošanas reģioni teritoriju attīstības plānošanas dokumentu – ilgtspējīgas attīstības stratēģiju un attīstības programmu - ietvaros ir snieguši priekšlikumus/scenārijus perspektīvajam pakalpojumu izvietojumam. Vienlaikus teritoriju attīstības plānošanas dokumentu ietvaros plānošanas reģioni ir izvērtējuši teritoriju ekonomisko potenciālu, ietverot reģiona ekonomisko profilu.</p> <p>Tāpat, VARAM, izstrādājot koncepcijas projektu „Par administratīvi teritoriālā iedalījuma pilnveidošanu”, ir izvērtējusi iepriekšējos pētījumus par administratīvā iedalījuma projektiem, apdzīvoto vietu attālumus līdz republikas nozīmes un reģionālās nozīmes attīstības centriem, kā arī izvērtējumā noteikto perspektīvo ģimnāziju un vidusskolu izvietojumu un sagatavojuši priekšlikumus reformu variantiem, kur viens no ministrijas piedāvātajiem variantiem paredz 54 novadu un deviņu republikas pilsētu administratīvā iedalījuma modeli. Kā otru variantu VARAM piedāvā sākotnēji 29 sadarbības teritoriju izveidošanu ap nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centriem.</p> <p>Līdz ar to VARAM uzskata, ka „ideālā skolu tīkla” kartējumam un perspektīvās darbaspēka plūsmas reģionālajā un lokālajā līmenī noteikšanai, lai šo plūsmu sinhronizētu ar skolēnu pārvadājumiem, ir izmantojami gan izvērtējuma rezultāti, gan plānošanas reģionu teritoriju attīstības plānošanas dokumenti.</p> <p>Attiecībā par izglītības kvalitātes kritērijiem VARAM piekrīt Komisijas priekšlikumam, ka jāņem vērā klašu grupu specifika – atsevišķi kritērijus izdalot 1.-6.klašu grupai un 7.-12.klašu grupai. Kā galvenie iespējamie</p>
--	---

		<p>kritēriji varētu būt:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. izglītības kvalitātes kritēriji (mācību un olimpiāžu rezultāti, skolēnu konkurētspēja darba un tālākizglītības tirgū, starptautisko pētījumu rezultāti mācību programmu piedāvājums (t.sk. tālmācībā), un kvalitāte, kvalitatīvs pedagogu nodrošinājums vispārizglītojošos priekšmetos, atbalsta pedagogu (sociālais, karjeras, psihologs); sākumskolas nodalīšanas iespējas no vidusskolas un progimnāzijas klasēm); b. mobilitātes iespējas (ceļu tīkls virzībā uz attīstības centriem un iedzīvotāju virzība uz darbu un pakalpojumu saņemšanu, drošas un laika neietilpīgas skolēnu pārvietošanās un pārvadājumu iespējas (iespēja skolēnu apliecību vienlaicīgi izmantot kā norēķinu karti par braukšanu); labiekārtotas dienesā viesnīcas (7-12.klašu grupai (1.-6.klašu grupai princips "tuvāk ģimenei")); c. infrastruktūra (modernas mācību iestādes ar sporta zāli, ārpusskolas nodarbībām pieejamā infrastruktūra, medicīnas pakalpojumu pieejamība, apdzīvoto vietu apgaismojums); d. u.c. iespējamie kritēriji.
--	--	---

Risinājumi telpiskai mobilitātei

N.p.k.	Komisijas priekšlikumi	VARAM informācija
1.	Nozaru ministrijām (t.sk. SM/ATD) sadarbībā ar VARAM un pašvaldībām (LPS un plānošanas reģioniem) sagatavot piedāvājumu gan skolēnu, gan nodarbināto cilvēku pārvadājumu tīkla optimizācijai, par pamatu, nemit „ideālo” skolu tīklu (sadaliņumu 1. – 6. klase; 7. – 12.klase) un cilvēku plūsmu (arī svārstmigrāciju darba sasniedzamības nolūkos)	<p>Atbalstām esošo redakciju un sniedzam sekojošu informāciju.</p> <p>VARAM pārstāvji ir deleģēti Autotransporta direkcijas izveidotajā darba grupā par Transporta attīstības pamatnostādņu 2014.-2020.gadam paredzētā uzdevuma izpildi (turpmāk – darba grupa). Paredzētā uzdevuma izpildes ietvaros darba grupa strādā arī pie sekojošu jautājumu risināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. iedzīvotājiem nepieciešamā minimālā (sabiedriskā) transporta apjoma noteikšanas kritēriji (piemēram, pasažieru pārvadājumu intensitāte, sasniedzamība noteiktās teritorijās); b. kritēriji, pie kādiem tiek nodrošināts noteikts transporta veids (vilciens vai autobuss (vieglais automobilis), vai noteikti citi transporta nodrošināšanas veidi – “transports pēc pieprasījuma”, “reiss pēc pieprasījuma”, “galapunkts pēc pieprasījuma” u.c.); c. lojalitātes programmas - abonementa biletēs, vienotās biletēs u.c. pasākumi, lai noturētu vai palielinātu sabiedriskā transporta lietotāju apjomu;

	<p>d. plānošanas reģionu veiktās izpētes par skolēnu pārvadajumiem analīzes.</p> <p>VARAM rosinās darba grupai izstrādāt priekšlikumus normatīvajam regulējumam, lai:</p> <ol style="list-style-type: none"> pašvaldībām būtu pienākums informēt ATD par skolēnu maršrutu tīklu un izmaiņām maršrutu tīklā, sinhronizējot kopējo maršrutu tīklu; paredzētu iespēju, ka īpašais, pašvaldību organizētais transports sniedz pakalpojumus jebkuram pašvaldības iedzīvotājam, izņemot teritorijas, kas izvietotas sabiedriskā transporta maršrutu tuvumā; pašvaldībām sniedz iespējas legāli kompensēt izdevumus privātām personām par sniegtu pakalpojumu nodrošinājumu skolēniem nokļūšanai uz/no izglītības iestādi (jābūt noslēgtam līgumam starp pašvaldību un konkrēto pakalpojuma sniedzēju); izvērtētu iespējamos normatīvo aktu grozījumus, kas legāli ļautu skolēnu autobusā bez samaksas pārvadāt arī citas personas, definējot kritērijus, pie kuriem šāda rīcība pieļaujama. <p>Vienlaikus, paredzot pašvaldībām papildus pienākumus, būtu jāņem vērā ietekme uz pašvaldību budžetiem, attiecīgi paredzot pašvaldībām finansējumu.</p> <p>Tāpat VARAM piekrīt Komisijas priekšlikumam, ka nepieciešams noteikt attālumu līdz izglītības iestādei: – cik km publiskais transports var atlauties braukt pakaļ skolēnam un kāds ir pieļaujamais attālums km, ko skolēns var noiet līdz skolai vai sabiedriskā transporta pieturvietai, kā arī noteikt maksimālo laiku, ko skolēns drīkst pavadīt ceļā līdz izglītības iestādei.</p> <p>Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.-2014.gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” projekta „Reģionālās politikas aktivitāšu īstenošana Latvijā un reģionālās attīstības pasākumu izstrāde” ietvaros tiks apkopota informācija par Norvēģijas praksi un sagatavoti secinājumi par iespējām piemērot Norvēģijā īstenoto praksi Latvijas situācijai. Tai skaita š.g. 21.-22.oktobrī Norvēģijā viesojās Latvijas delegācija, lai iepazītos ar Norvēģijas pieredzi reģionālās attīstības veicināšanā, īpaši uzņēmējdarbības attīstīšanā un pakalpojumu nodrošināšanā teritorijās. Vizītes ietvaros tika noskaidrots, ka salīdzinoši reta apdzīvotība Aust-Agder apgabalā rada izaicinājumus sabiedriskā transporta nodrošinājumam un pakalpojumu pieejamībai. Lai nodrošinātu izglītības pieejamību,</p>
--	---

	<p>pašvaldība nodrošina visu to skolēnu nokļūšanu skolā, kuriem pamatskola atrodas tālāk par 4 km no dzīvesvietas (1.klasē – tālāk par 2 km). Pašvaldībā darbojas viena liela un divas mazas pamatskolas. Mazākajā skolā pašlaik mācās 40 bērni, un pašvaldība jau laikus ir apsprendusi ar šo skolēnu vecākiem iespējamību, ka skola varētu tikt slēgta, ja skolēnu skaits samazinās, un vecāki šādu risinājumu atbalsta, par prioritāti uzskatot kvalitatīvu izglītību. Secinājumu sagatavošanai par Norvēģijas prakses pārņemšanu 2016.gada sākumā ir plānotas arī Norvēģijas ekspertu trīs vizītes uz Latviju ar mērķi diskutēt ar nozaru ekspertiem par Norvēģijas pieredzes piemērotību Latvijai.</p> <p>VARAM atbalsta Komisijas priekšlikumu, ka pie “ideāla” skolu tīkla pašvaldības apmaksā skolēnu ceļa izdevumus tikai līdz tuvākajai izglītības iestādei (7-12. klašu grupai), neierobežojot vecāku izvēli par bērna izglītošanas vietu (attāluma starpību apmaksā vecāki, ja izvēlas bērnu izglītot skolā, kas nav tuvākā dzīvesvietai).</p>
--	--

Ar cieņu

ministrs

K.Gerhards

V.Jurča, 67026918
veronika.jurca@varam.gov.lv